

Spomenik Nikoli Tesli na Nijagari

otkrića: konstrukcija nove visokovakuumске cevi otvorene prema atmosferi, sredstva za prenos visokog naelektrisanja minijaturnim mecima, novu vrstu terminala relativno malih dimenzija na izuzetno visokom potencijalu i elektrostatički generator velike snage.

- Kad se razmatraju Tesline neobične i maštovite ideje u najrazličitijim oblastima tehnike, jedna od asocijacija je sličnost sa delom velikog genija renesanse - Leonardom da Vinčijem. Dva genija su živela u različitim vremenima, ali imaju mnogo toga zajedničkog. Jedan je bio

umetnik kome je nauka bila ideal. Drugi je bio naučnik koji je ideal umetnosti ugradio u svoj naučni rad. U Teslinoj zaostavštini pronađen je samo jedan njegov kratak osvrt na Leonardov rad. Leonardo i Tesla su slični i po velikim tajnama stvaralaštva kojima su ovladali i velikim vizijama koje su želeli da dosegnu. Leonardo je imao svoj neuspeli pokušaj da napravi sliku nad slikama "Bitku kod Angijarija" i najveću livenu skulpturu posvećenu vojvodi Sforci, a Tesla - pokušaj da napravi remek-delo inženjerske veštine, bežični prenos energije. Ali, možda nigde njihova sličnost nije toliko očigledna kao u nastojanjima da konstruišu najčudesnije mašine koje uzbuđuju maštu običnog čoveka - kaže dr Ljubo Vujović, prvi čovek Teslinog memorijalnog društva u Njujorku.

Otkrića koja su promenila svet

Pronalasci i otkrića Nikole Tesle ostvarili su temeljan i mnogostruki uticaj na umeće i nauku. Tesla je u SAD patentirao 120 projekata, a u Evropi još 130, mada se tvdi da ih nezavnično ima oko 700. Nikola Tesla je tvorac televizije, čitača misli, sistema perpetum mobile, podmornice, aeromobila, veštačkog održavanja cirkulacije krvi, veštačkog uzgoja kokošaka, električnog kupatila, kontrole vremena.

Navedena hronološkim redom najveća otkrića među njima su sledeća: Obrtno polje, indukcion motor i sistem za prenos snage na bazi naizmjenične struje 1882-1888; Teslin kalem i

visokofrekventni oscilator 188901982; istraživanja i eksperimenti sa strujama visokog napona 1889-1893; elektromehanički izohroni oscilator 1890-1892; visokofrekventne struje promenljive frekvencije 1891-1892; Teslin sistem za bežični prenos energije 1891-1893; istraživanja i eksperimenti sa rezonantnim frekventnim kolima 1891019893; visokonaponski aparati 1893-1896; otkrće kosmičkih zraka 1896; Teslina teorija o radioaktivnosti 1896-1898; vakuumske cevi za visoke potencijale 1896-1899; metodi i aparati za regulaciju i podešavanje rezonantnih kola 1896-1897; veština eleautomatike 1897-1899; veština individualizacije 1898-1903; otkriće zemljine rezonance i zakona o rasprostiranju konduccionih struja kroz zemlju 1899, visokonaponski predajnici za bežični prenos 1899, eksperimenti sa veštačkim munjama 1899; metodi i aparati za prijem i pojačavanje efekata koji se prenose kroz prirodne medije 1903-1905; veština prenosa energije preko stacionarnih zemljinih talasa 981906; svetski bežični sistem 1906-1919; pojačalo odašiljač za proizvodnju transcendentnih potencijala 1914; brzinometar na novom principu; sigurno sredstvo zaštite od groma; avion velike brzine koji može vertikalno da se diže i koji lebdi u vazduhu, razni tipovi parnih i gasnih turbina, kompresori i vakuumske pumpe i otali aparati 1916-1926.

Međutim, posebnu pažnju naučnika zaokupljaju Tesline ideje o talasima nadsvetlosnih brzina i bežičnom prenosu energije na daljinu.

D.L

Lice sa naslovne strane IVAN ĐUROVIĆ

Ivanu Đuroviću, devetnaestogodišnjaku iz Čikaga, upravo se osmehuje blistava i uspešna karijera. Odmah nakon prevremeno završene gimnazije, opredelio se za poziv modela, odnosno manekena. Izgleda da ni malo nije pogrešio jer je za samo par meseci dobio tri ponude za posao u tri različita grada. Beogradu, Milanu i Njujorku. No, izgleda da je Njujork ipak ono za šta će se ovaj ambiciozni momak opredeliti. Tako ga je sada poznata firma FORD poslala na pripreme u Floridu za njegov veliki početak u novom poslu.

Ivan je rođen 20. oktobra, 1986. godine u Čikagu. Ponosna majka Magdica ekonomista iz Beograda, kaže da je Ivan oduvek bio ozbiljniji od svoje generacije. Prebrzo je odrastao i već puno proputovao. Duboko veruje u uspeh i vrlo je snalažljiv, vredan i uporan.

Želimo mu puno sreće!

BAL SRPSKOG AKADEMSKOG KLUBA IZ ČIKAGA

Srpski akademski klub iz Čikaga proslavio je svoju 35. godišnjicu postojanja svečanim balom, 25 februara u luksuznoj sali Chicago Athletic Club Association. Veoma lepo organizovanoj svečanosti prisustvovao je veliki broj zvanica. Dame su blistale u balskim haljinama uz svoje pratioce svečano odene u smokinge i leptir mašne. Bilo je ovo veče koje će se pamtili. Nakon kratkih pozdrava gostima se obratio i generalni konzul SCG iz Čikaga, a pročitani su i telegrami upućeni od Guvernera, Roda

Blagojevića i Marije Papas, blagajnika sreza Kuk.

Važno je napomenuti da je proslavi prisustvovao veliki broj mladih, visoko obrazovanih ljudi, kojima očigledno ovakvi događaji nedostaju, pa su pokazali spremnost da se više uključe u rad samog kluba.

Proslavu je organizovao Upravni odbor SAK-a, od kojih bismo izdvojili Vesnu Zafirovski i Dr Vojina Drenovca.

U sledećem broju mnogo više o SAK-u

Organizatori bala Vesna Zafirovski i Dr Vojin Drenovac

